

Proves d'accés a la universitat

2019

Literatura catalana

Sèrie 1

Opció d'examen

(Marqueu l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Qualificació			TR
Exercicis	1		
	2		
	3		
Suma de notes parcials			
Descompte per faltes			
Total			
Qualificació final			

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

1. A *Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer, s'hi superposen dos conflictes: l'enfrontament de Cecília amb els seus pares, i un conflicte ideològic d'abast col·lectiu, centrat en el Foraster. Descriviu aquests dos conflictes, les actituds vitals i ideològiques dels dos protagonistes i els prejudicis a què s'enfronten (tingueu present la relació amb l'obra *Un enemic del poble*, de Henrik Ibsen).

[3 punts]

2. Expliqueu l'estructura i el punt de vista narratiu de la novella *Feliçment, jo soc una dona*, de Maria Aurèlia Capmany.

[2 punts]

3. Comenteu el poema «A mig son», pertanyent a la secció «Les nits» d'*El cor quiet*, de Josep Carner. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

- a) L'experiència que descriu el poema (podeu fer-ne una paràfrasi) en relació amb altres poesies de la secció «Les nits».
- b) L'ús de recursos com ara les interrogacions, la polimetria o el tractament que reben les imatges i els sons nocturns (podeu relacionar-ho amb altres poemes de la mateixa secció).
- c) El significat i el to de les dues darreres estrofes (v. 17-24) en contrast amb les precedents.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

A mig son

¿Quin gemec em desvetlla
d'algú que és lluny? No ho sé.
Em moc sobre el coixí, vida insegura,
massa amussada¹ per a entendre bé.

5 Ombres al meu devora,
estranya solitud
d'orfe, de mort o d'animal perdut...
¿Talment, ningú no plora?

10 Ho hauria dit. Darrere la finestra
i la porta, cap cosa de debò.
Cap onda estranya de dolor m'arriba.
Si hi era estat, s'ha avergonyit el so.

15 Com una agulla fina,
una agonia m'entra cor endins.
Després una veu dolça diu, a penes,
a l'afluixat gavell² de mos instints:

20 —Perd la teva esma dins el pèlag³ negre
que no coneix ribera ni farell.⁴
ara és hora de treva;
dorm bocafort dessota el blanc mantell.

¿Per què escoltar, darrere tot un dia
anguniós i cot?⁵
Ves cloent⁶ les parpelles; tot desfent-te,
bada't⁷ al dolç ignorament de tot.

- 1. *amussada*: 'poc esmolada, gastada'.
- 2. *gavell*: 'pila, munt, conjunt desordenat'.
- 3. *pèlag*: 'mar, oceà'.
- 4. *farell*: 'far'.
- 5. *cot*: 'ajupit, inclinat cap a terra'.
- 6. *cloent*: 'tancant'.
- 7. *bada't*: 'obre't'.

OPCIÓ B

1. Expliqueu els temes principals de *Vent d'aram*, de Joan Vinyoli, i relacioneu-los amb la divisió de l'obra en parts. Tingueu en compte el poema que obre el llibre, «Amb ronca veu», i sobretot els versos finals («i m'estarrufo collinflat i danso, / tot i saber que em guaiten els ulls del caçador»).

[3 punts]

2. A *Ball robot*, de Joan Oliver, el personatge de Cugat representa la figura de l'intel·lectual. Descriviu les característiques principals d'aquest personatge, especialment pel que fa a la seva actitud dintre del matrimoni i a la relació amb els altres personatges.

[2 punts]

3. Comenteu aquest fragment del capítol VII («Primavera») de *Solitud*, de Víctor Català. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

- a) La situació de l'episodi en la novel·la i en l'evolució de la protagonista.
- b) El parallelisme entre la transformació de la Mila i la transformació de la natura.
- c) La reacció dels personatges masculins davant aquest canvi.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els primers dies de maig foren una meravella; tota la muntanya, embaumada¹ de flaires,² resplendent de clarors, plena de cantúries d'aucells, havia perdut son aspecte feréstec³ de mil·lenària i semblava retornar a sa juvenesa de muntanya, amb totes les dolçors de verge i totes les alegries de promesa. Cada dia, al llevar-se, la Mila hi descobria un nou embelliment, no percebut el dia abans; i descobria encara més: descobria que aquells embelliments es reflexaven en ella i que ella també, al compàs de la muntanya, feia una gran transmutació regressiva. Sos ulls, nets i clarífics,⁴ mes plens de serenors malincòniques,⁵ s'animaven amb sobtats llampegueigs,⁶ sos llavis s'envermellien amb una intensitat fins aleshores inconeguda, sos pits prenien turgències⁷ de pits de mare novella,⁸ i una lleugeresa gràcil i harmònica ritmava tots sos moviments. A n'aquests canvis externs responien, en lo interior, una plenitud exaltada de sentiments i una impressionabilitat tan soma,⁹ que a n'ella mateixa la desconcertaven per lo insòlits, fent-li sentir com si son ésser es multipliqués i la fes una dona nova per a cada moment de la vida. Com a les altes muntanyes llunyeres¹⁰ del fons de la davallada, semblava que a n'ella també la tornassolés¹¹ tota, cos i ànima, una misteriosa llum interior. I aqueix canvi que ella sentia en si, els altres també l'hi sentien.

Un dia el pastor, abrigant-la de dalt a baix amb una mirada afectuosa, li havia advertit:

—Vaja, ermitana, digueu pas mal¹² de Sant Ponç, si seu¹³ dona de bé! Ha fet amb vós com una mena de miracle. Quan vàreu vindre ací, vos se figurava¹⁴ l'ànima contraclaror,¹⁵ i ara doneu goig de vore;¹⁶ seu la dona més fresca¹⁷ i regalada¹⁸ que haja atrapada¹⁹ en ma vida.

- 1. *embaumada*: 'perfumada'.
- 2. *flaires*: 'olors'.
- 3. *feréstec*: 'esquerp, salvatge'.
- 4. *clarífics*: 'clars'.
- 5. *malincòniques*: 'malencòniques, tristes'.
- 6. *llampegueigs*: 'esclats de llum'.
- 7. *turgències*: 'plenitud, consistència, volum'.
- 8. *novella*: 'nova, recent'.
- 9. *soma*: 'superficial'.
- 10. *llunyeres*: 'llunyanes'.
- 11. *tornassolés*: 'donés reflexos de colors diferents'.
- 12. *digueu pas mal*: 'no digueu mal'.
- 13. *seu*: 'sou'.
- 14. *vos se figurava*: 'se us endevinava, se us podia imaginar'.
- 15. *contraclaror*: 'a contrallum'.
- 16. *vore*: 'veure'.
- 17. *fresca*: 'jovial, alegre'.
- 18. *regalada*: 'plaent, bonica'.
- 19. *haja atrapada*: 'hagi trobat'.

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

2019

Literatura catalana

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Qualificació			TR
Exercicis	1		
	2		
	3		
Suma de notes parcials			
Descompte per faltes			
Total			
Qualificació final			

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

1. A *Feliçment, jo soc una dona*, de Maria Aurèlia Capmany, la protagonista canvia de nom en múltiples ocasions. Expliqueu la funció d'aquests canvis en la construcció del personatge, esmenteu les identitats principals de Carola Milà i poseu-les en relació amb les característiques de les etapes que conformen el seu itinerari personal.

[3 punts]

2. Expliqueu la visió del matrimoni que es desprèn de *Ball robot*, de Joan Oliver. Tingueu en compte el títol i l'epíleg de l'obra.

[2 punts]

3. Comenteu el poema «La mesura d'un home», pertanyent a la tercera part del llibre *Vent d'aram*, de Joan Vinyoli. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

- a) El sentit del poema en relació amb l'estructura sintàctica (podeu fer-ne una paràfrasi que us ajudi).
- b) El significat de les imatges (nit estelada, erms, guspira).
- c) El to moral que hi adopta el poeta.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

La mesura d'un home

Ben sospesat, els dies
de joventut valen molt
per no donar-los un alt preu.
Si foren rics de foc i d'acció i disponibles
5 a tot
—una nit estelada
no la desdenyis, no val menys que els erms¹
transitats per la mort.
Si fores
fracàs, anhel i solitud i reserva
de la guspira² que encén boscos
i no sols
10 projecte avar de guanys
d'hipòcrita domini,
sobretot si fores
pur en el pur, diré que vas donar
la mesura d'un home.

1. *erms*: 'camps no conreats, deserts'.

2. *guspira*: 'espurna'.

OPCIÓ B

1. A *El cor quiet*, de Josep Carner, el darrer poema de la secció «Les nits», titulat «El beat supervivent», enllaça les preocupacions de la primera secció amb les de la darrera, «L'assenyament». Expliqueu quina relació hi ha entre els temes i les preocupacions d'aquestes dues seccions, i digueu quines respostes dona la darrera a les inquietuds de la primera. Tingueu en compte el sentit del títol del llibre.

[3 punts]

2. Descriu quatre característiques de *Solitud*, de Víctor Català, que permetin definir-la com a novella modernista.
[2 punts]

3. Comenteu aquest fragment d'*Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

- La situació del fragment en l'acció.
- L'oposició vital i ideològica entre els dos personatges que intervenen en el diàleg, fent atenció als elements simbòlics que expressen aquesta oposició. Citeu passatges concrets que ho il·lustrin.
- La relació entre les actituds de Cecília i els corrents ideològics de l'època del Modernisme.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

VERGÉS: Què diu?

CECÍLIA: L'àliga deixa el galliner, per sempre...

VERGÉS (*estupefacte*): Però, se'n va... de veres...? Ara de seguida...? Així... sense meditar-ho... sense fer-se vostè mateixa la pro i la contra...?

CECÍLIA: Així! Faré viatge amb ell!

VERGÉS: I a on va... no es pot saber?

CECÍLIA: Amb el meu amic.

VERGÉS: Però, qui és un amic...? No és prudent...

CECÍLIA: Bah...! Si em vol jo aniré amb ell a l'altra part de món. És un home fort i només ell ha desvetllat els meus sentiments de dona...

[...]

VERGÉS (*amb amor i tendresa*): I la seva obra d'aquí dalt, doncs?

CECÍLIA: La meva obra, abans que tot, és la meva vida! (*Se'n va decidida per la porta del fons.*)

[...]

CECÍLIA: Vostè no farà res...

VERGÉS: És estrany! Me dona ales i després vostè mateixa té el poder de descoratjar-me... per què això...? És inexplicable... però sento que sense la presència de vostè...

CECÍLIA: Ja ho sé... no faci res i serà millor. Deixi l'obra verge per a un altre... I ara decididament... adeu (*Li dona la mà i somriu.*) Vostè quedi's entre les aigües encantades...

VERGÉS (*tornant-se, de sobte, agressiu*): Me quedo entre les aigües encantades, és cert... però vostè se'n va cap a unes aigües sorolloses i tèrboles... i tan estèrils com les nostres...!

CECÍLIA (*trionfalment*): Me deixo arrossegar per la corrent!

VERGÉS: I jo em deixo adormir en la quietud. No hi fa res. Anem per diferents camins, Cecília, però em sembla que ens trobarem...

CECÍLIA: Què vol dir?

VERGÉS: Ens trobarem, més tard, sense que l'un ni l'altre haguem fet res de profit!

CECÍLIA: No ho sé...! Ell i jo podem anar errats... però portem una il·lusió, una fe... Lo que sento, i en tinc la convicció, és que si alguna cosa de gran hi ha en els temps futurs, no ens la portaran els homes com vostè... Salut...! (*Desapareix per l'escala. VERGÉS es queda abatut, sense veu ni gest. Pausa.*)

VERGÉS: Cecília! Escolti: una darrera paraula... (*Una pausa.*) Ha fugit com el vent...! Quines coses de fer! I semblava que em portés afecció. (*Una pausa. Anant-se'n, amb pas vacil·lant.*) Els forts s'ajunten i se'n van...

(*Desapareix per la porta de l'escala, enmig de la fosca.*)

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans